

การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

สำหรับงวด 3 เดือนและงวด 9 เดือน สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2564

ในไตรมาส 3 ปี 2564 โทร มูฟ เอช ยังคงมีฐานผู้ใช้บริการที่เติบโต มีจำนวนผู้ใช้บริการรายใหม่สุทธิ 318.8 พันราย ขยายฐานผู้ใช้บริการรวมเป็น 32.0 ล้านราย แบ่งเป็นกลุ่มลูกค้าระบบเติมเงิน 21.2 ล้านรายและกลุ่มลูกค้าระบบรายเดือน 10.8 ล้านราย หนุนโดยบริการ 5G ซึ่งมีดีไวซ์ 5G เข้าสู่ตลาดมากขึ้น โดยผู้ใช้งาน 5G ของโทร มูฟ เอช เติบโตสูงต่อเนื่องเป็น 1.5 ล้านราย คิดเป็นสัดส่วนผู้ใช้งาน 5G ต่อผู้ใช้บริการระบบรายเดือนที่ร้อยละ 14 การเติบโตนี้เป็นผลมาจากเครือข่าย 5G คุณภาพสูงของโทร มูฟ เอช ซึ่งครอบคลุมทุก 77 จังหวัดทั่วประเทศ โดยเฉพาะในพื้นที่กรุงเทพฯและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก หรือ EEC ที่ครอบคลุมแล้วมากกว่าร้อยละ 98 ของประชากร และผลตอบรับที่ดีต่อแคมเปญร่วมกับดีไวซ์ 5G ซึ่งสามารถตอบโจทย์ความต้องการใช้งานดาต้าด้วยความเร็วสูงของผู้บริโภค ประกอบกับคอนเทนต์และสื่อบันเทิงที่หลากหลายของกลุ่มทรู จะช่วยหนุนการเติบโตของบริการ 5G และเพิ่มการเข้าถึงในวงกว้างมากขึ้นในอนาคต

ในไตรมาส 3 ปี 2564 สภาวะการแข่งขันของตลาดบริการรายเดือนค่อนข้างทรงตัว ขณะที่ตลาดบริการเติมเงินได้รับผลกระทบจากสภาวะเศรษฐกิจที่กระทบต่อกำลังซื้อและการจับจ่ายใช้สอย รวมถึงยังคงมีการแข่งขันที่สูงและดึงดูดลูกค้าด้วยแพ็คเกจความเร็วคงที่แต่ปริมาณดาต้าไม่จำกัด (fixed-speed unlimited data) สำหรับกลุ่มราคาระดับล่าง เพื่อบรรเทาผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่มีมาตรการป้องกันที่เข้มงวดขึ้นในระหว่างไตรมาส

EBITDA เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.13 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อนและร้อยละ 13.40 จากไตรมาสก่อน เป็น 9.78 พันล้านบาทในไตรมาส 3 ปี 2564 และเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.18 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีก่อนเป็น 26.74 พันล้านบาทงวด 9 เดือนปี 2564 จากการมุ่งเน้นบริหารค่าใช้จ่ายให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อาทิ ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการโรมมิ่งและรวบรวมบริหารเครือข่าย ต้นทุนคอนเทนต์ ค่าใช้จ่ายด้านการขายและการปรับมาใช้ช่องทางดิจิทัล ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหลักลดลงจากทั้ง ไตรมาสก่อนและช่วงเวลาเดียวกันในปีก่อน อย่างไรก็ตาม ค่าเสื่อมราคาเพิ่มขึ้นตามการขยายโครงข่าย ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการได้รับใบอนุญาตการใช้งานคลื่นความถี่เพิ่มเติมทั้งค่าตัดจำหน่ายคลื่น 26GHz และ 700MHz และต้นทุนทางการเงินเพื่อสนับสนุนการขยายตัวของธุรกิจ ส่งผลให้กลุ่มบริษัทมีผลขาดทุนสุทธิซึ่งเป็นส่วนของบริษัทจำนวน 2.17 พันล้านบาทในไตรมาส 3 ปี 2564 แต่มีผลขาดทุนที่ลดลงเมื่อเทียบกับขาดทุนจำนวน 2.29 พันล้านบาทในไตรมาส 3 ปี 2563 และ 2.95 พันล้านบาทในไตรมาส 2 ปี 2564 ตาม EBITDA ที่เติบโต และเป็นขาดทุนจำนวน 7.52 พันล้านบาทในงวด 9 เดือนของปี 2564 เทียบกับขาดทุนจำนวน 6.06 พันล้านบาทในงวด 9 เดือนของปี 2563 ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทจะมุ่งเน้นในการปรับโครงสร้างต้นทุนอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มผลตอบแทนจากการลงทุนและความสามารถในการทำกำไรต่อไป

	30 กันยายน		31 ธันวาคม	
	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2562
จำนวนผู้ใช้บริการของกลุ่มบริษัท – Subscriber (ล้านราย)	32.0	30.1	30.6	30.6
รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายต่อเดือน – ARPU (บาท)	205	217	216	209

➤ **รายได้รวมของกลุ่มบริษัทฯ**

รายได้รวมของกลุ่มบริษัทฯ ประกอบด้วย รายได้จากกาให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอื่น รายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย รายได้จากการขายสินค้า รายได้ค่าเช่าและค่าบริการอุปกรณ์โครงข่าย และรายได้อื่น ทั้งนี้ โครงสร้างรายได้ของกลุ่มบริษัทฯ แบ่งตามประเภทผลิตภัณฑ์และการให้บริการมีดังต่อไปนี้

ผลิตภัณฑ์/บริการ	ไตรมาส 3 ปี 2564		ไตรมาส 3 ปี 2563		งวด 9 เดือน ปี 2564		งวด 9 เดือน ปี 2563	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการอื่น	19,567.47	73.51	19,939.83	74.26	59,295.80	72.21	60,204.55	71.79
รายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (ค่า IC)	407.41	1.53	405.53	1.51	1,155.61	1.41	1,183.64	1.41
รายได้จากการขายสินค้า	3,174.42	11.92	3,367.12	12.54	11,848.84	14.43	12,517.78	14.93
รายได้ค่าเช่าและค่าบริการอุปกรณ์โครงข่าย	3,023.63	11.36	3,025.24	11.27	9,070.88	11.05	9,030.95	10.77
รายได้อื่น	446.99	1.68	114.01	0.42	747.40	0.91	928.71	1.11
รวมรายได้และรายได้อื่น	26,619.92	100.00	26,851.73	100.00	82,118.53	100.00	83,865.62	100.00

- **รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่** เป็น 19.57 พันล้านบาทในไตรมาส 3 ปี 2564 ช่นตัวลงร้อยละ 1.87 จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน และร้อยละ 2.11 จากไตรมาสก่อน และเป็น 59.30 พันล้านบาทในงวด 9 เดือนของปี 2564 ลดลงร้อยละ 1.51 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน จากรายได้ที่ลดลงในกลุ่มลูกค้าระบบเติมเงิน ซึ่งได้รับผลกระทบจากสภาวะเศรษฐกิจที่กระทบต่อกำลังซื้อและความระมัดระวังในการใช้จ่ายมากขึ้น ทั้งนี้ โทร มูฟ เอช มีจำนวนผู้ใช้บริการรายใหม่สุทธิ 318.8 พันรายในไตรมาส 3 ปี 2564 ขยายฐานผู้ใช้บริการเป็น 32.0 ล้านราย แบ่งเป็นกลุ่มลูกค้าระบบเติมเงิน 21.2 ล้านรายและกลุ่มลูกค้าระบบรายเดือน 10.8 ล้านราย มีรายได้เฉลี่ยต่อผู้ใช้บริการรวมต่อเดือน (Blended ARPU) เป็น 205 บาท
- **รายได้จากการขายสินค้า** เป็น 3.17 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 5.72 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อน และลดลงร้อยละ 15.8 จากไตรมาสก่อน และเป็น 11.85 พันล้านบาทในงวด 9 เดือนปี 2564 ลดลงร้อยละ 5.34 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ท่ามกลางมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่มีความเข้มงวดมากขึ้นทำให้ช่องทางการจัดจำหน่ายบางส่วนถูกปิด

➤ **ต้นทุน และ ค่าใช้จ่าย**

ต้นทุนการให้บริการและต้นทุนขาย	ไตรมาส 3 ปี 2564		ไตรมาส 3 ปี 2563		งวด 9 เดือน ปี 2564		งวด 9 เดือน ปี 2563	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ต้นทุนการให้บริการรวม	17,361.47	83.46	18,318.86	83.53	53,090.26	80.85	54,819.92	79.86
- ค่าใช้จ่ายในการกำกับดูแล (Regulatory Costs)	547.15	2.63	533.48	2.43	1,334.95	2.03	1,517.11	2.21
- ค่าใช้จ่ายเชื่อมต่อโครงข่าย (ค่า IC)	452.68	2.18	535.87	2.44	1,322.69	2.01	1,621.24	2.36
- ต้นทุนการให้บริการ ไม่รวมค่า IC	8,915.89	42.86	10,796.10	49.23	29,159.74	44.40	32,983.24	48.05
- ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	7,445.75	35.79	6,453.41	29.43	21,272.88	32.39	18,698.33	27.24
ต้นทุนขาย	3,440.79	16.54	3,612.40	16.47	12,578.50	19.15	13,825.62	20.14
รวมต้นทุนการให้บริการและต้นทุนขาย	20,802.26	100.00	21,931.25	100.00	65,668.76	100.00	68,645.54	100.00

- **ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน** ลดลงร้อยละ 4.87 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อนและร้อยละ 6.66 จากไตรมาสก่อน เป็น 24.94 พันล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี 2564 และเป็น 79.28 พันล้านบาท ในงวด 9 เดือนของปี 2564 ลดลงร้อยละ 3.02 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน จากการมุ่งบริหารค่าใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพและการปรับโครงสร้างต้นทุนอย่างต่อเนื่อง
- **ค่าใช้จ่ายเชื่อมต่อโครงข่ายสุทธิ** ในไตรมาส 2 ปี 2564 ลดลงร้อยละ 65.27 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อนและร้อยละ 25.58 จากไตรมาสก่อน และลดลงร้อยละ 61.82 ในงวด 9 เดือนของปี 2564 จากการบริหารกลยุทธ์ด้านราคาอย่างเหมาะสม
- **ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหลัก** (ประกอบด้วยต้นทุนในการให้บริการไม่รวมค่า IC และค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหาร) เป็น 11.95 พันล้านบาทในไตรมาส 3 ปี 2564 ลดลงร้อยละ 13.68 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อนและร้อยละ 12.70 จากไตรมาสก่อน และเป็น 39.40 พันล้านบาทสำหรับงวด 9 เดือนของปี 2564 ซึ่งลดลงร้อยละ 6.97 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน เป็นผลจากมาตรการบริหารค่าใช้จ่ายและเพิ่ม productivity อย่างต่อเนื่อง อาทิ ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับเครือข่าย ต้นทุนคอนเทนต์ ค่าใช้จ่ายด้านการขายและการปรับมาใช้ช่องทางดิจิทัล
- **ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย** เป็น 8.54 พันล้านบาทในไตรมาส 3 ปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.19 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อนและร้อยละ 4.51 จากไตรมาสก่อน และเป็น 24.64 พันล้านบาทสำหรับงวด 9 เดือนของปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.86 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน จากการขยายโครงข่าย รวมถึงโครงข่าย 5G ในย่านสำคัญใน 77 จังหวัด โดยมีอัตราการครอบคลุมประชากรในพื้นที่กรุงเทพฯ และ EEC มากกว่าร้อยละ 98 ในขณะที่ ค่าตัดจำหน่ายใบอนุญาตการใช้งานคลื่นความถี่ 700MHz และ 26GHz ยังเป็นอีกปัจจัยที่ส่งผลให้ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อน

- **ต้นทุนทางการเงิน**เป็น 3.31 พันล้านบาทในไตรมาส 3 ปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.87 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อน และร้อยละ 0.54 จากไตรมาสก่อน และเป็น 9.93 พันล้านบาทสำหรับงวด 9 เดือนของปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.34 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน จากการออกหุ้นกู้เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการขยายตัวของธุรกิจและการจ่ายค่าใบอนุญาตการใช้งานคลื่นความถี่

➤ **กำไรและขาดทุน**

งบการเงินรวม หน่วย: ล้านบาท	ไตรมาส 3 พ.ศ. 2564	ไตรมาส 3 พ.ศ. 2563	งวด 9 เดือน พ.ศ. 2564	งวด 9 เดือน พ.ศ. 2563
รวมรายได้	26,172.94	26,737.72	81,371.13	82,936.91
รวมต้นทุน	(20,802.26)	(21,931.25)	(65,668.76)	(68,645.54)
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น	5,370.68	4,806.47	15,702.37	14,291.37
รวมค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	(4,136.19)	(4,282.70)	(13,607.28)	(13,097.74)
กำไรจากการดำเนินงานก่อนดอกเบี้ยจ่าย ภาษี ค่าเสื่อมราคา และรายจ่ายตัดบัญชี(EBITDA)	9,778.59	8,208.05	26,739.73	23,625.47
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	(8,544.10)	(7,684.29)	(24,644.65)	(22,431.84)
กำไรจากการดำเนินงาน(EBIT)	1,234.49	523.76	2,095.08	1,193.63
ต้นทุนทางการเงิน	(3,306.86)	(3,123.51)	(9,931.70)	(9,252.44)
รายได้(ค่าใช้จ่าย) อื่น	409.28	(68.08)	623.64	792.65
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุน	0.00	2.15	0.00	7.89
ขาดทุนก่อนภาษีเงินได้	(1,663.10)	(2,665.67)	(7,212.98)	(7,258.27)
รายได้(ค่าใช้จ่าย)ภาษีเงินได้	(508.87)	375.70	(304.24)	1,195.44
กำไร (ขาดทุน) ส่วนที่เป็นของบริษัท	(2,166.07)	(2,282.08)	(7,495.60)	(6,056.33)
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(5.90)	(7.89)	(21.62)	(6.51)
กำไร (ขาดทุน) สำหรับงวด	(2,171.97)	(2,289.98)	(7,517.22)	(6,062.84)

- กลุ่มบริษัทฯ มี**กำไรขั้นต้น**เป็น 5.37 พันล้านบาทในไตรมาส 3 ปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.74 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อนและเป็น 15.70 พันล้านบาทในงวด 9 เดือนของปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.87 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน จากการมุ่งเน้นบริหารค่าใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ต้นทุนการให้บริการลดลง ขณะที่ EBITDA เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.13 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อน เป็น 9.78 พันล้านบาทในไตรมาส 3 ปี 2564 และเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.18 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีก่อนเป็น 26.74 พันล้านบาทงวด 9 เดือนปี 2564 จากการมุ่งเน้นบริหารค่าใช้จ่ายให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อาทิ ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการโรมมิ่งและควบคุมบริหารเครือข่าย ต้นทุนคอนเทนต์ ค่าใช้จ่ายด้านการขายและการปรับมาใช้ช่องทางดิจิทัล

- อย่างไรก็ตาม ค่าเสื่อมราคาที่เพิ่มขึ้นตามการขยายโครงข่ายและค่าตัดจำหน่ายใบอนุญาตใช้งานคลื่นความถี่ และต้นทุนทางการเงินเพื่อสนับสนุนการขยายตัวของธุรกิจ ส่งผลให้กลุ่มบริษัทมีผลขาดทุนสุทธิ จำนวน 2.17 พันล้านบาทในไตรมาส 3 ปี 2564 แต่มีผลขาดทุนที่ลดลงเมื่อเทียบกับขาดทุนจำนวน 2.29 พันล้านบาทในไตรมาส 3 ปี 2563 และ 2.95 พันล้านบาทในไตรมาส 2 ปี 2564 ตาม EBITDA ที่เติบโต และเป็นขาดทุนจำนวน 7.52 พันล้านบาทในงวด 9 เดือนของปี 2564 เทียบกับขาดทุนจำนวน 6.06 พันล้านบาทในงวด 9 เดือนของปี 2563

การวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน

งบการเงินรวม	30 กันยายน	31 ธันวาคม
หน่วย: ล้านบาท	พ.ศ.2564	พ.ศ.2563
สินทรัพย์		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	8,696.50	9,584.40
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	49,501.65	48,761.24
สินค้าคงเหลือ – สุทธิ	4,206.99	4,375.30
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น (รวมเงินลงทุนทั่วไป)	20,370.67	19,532.60
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	82,775.81	82,253.54
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ – สุทธิ	169,528.66	158,999.60
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน – สุทธิ	119,758.24	123,349.25
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	5,304.83	5,500.86
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น (รวมเงินลงทุนอื่น และเงินฝากที่มีภาระผูกพัน)	78,551.48	80,251.97
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	373,143.20	368,101.68
รวมสินทรัพย์	455,919.01	450,355.21
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	0.00	0.00
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	95,155.28	82,389.78
เงินกู้ยืมระยะยาวส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	24,987.99	31,718.81
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	1,600.00	27,000.00
ส่วนของหนี้สินภายใต้ใบอนุญาตให้ดำเนินการ		
ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	10,642.10	8,831.67
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	2.84	16.41
หนี้สินหมุนเวียนอื่นๆ	14,122.91	12,553.29
รวมหนี้สินหมุนเวียน	146,511.12	162,509.96
เงินกู้ยืมระยะยาว	85,965.06	83,853.83
หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	577.52	585.04
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	835.90	853.62
หนี้สินภายใต้ใบอนุญาตให้ดำเนินการ	47,018.15	55,521.54
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น (รวมประมาณการหนี้สินสำหรับการรื้อถอน)	102,635.34	67,138.06
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	237,031.97	207,952.09
รวมหนี้สิน	383,543.08	370,462.05
ส่วนของผู้ถือหุ้น		
ทุนที่ออกและชำระเต็มมูลค่าแล้ว	141,959.31	141,959.31
ขาดทุนสะสม	(61,489.43)	(53,993.83)
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	(8,348.91)	(8,348.90)
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	254.97	276.59
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	72,375.93	79,893.17
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	455,919.01	450,355.21

สินทรัพย์

- **สินทรัพย์รวม** เพิ่มขึ้นเป็น 455.92 พันล้านบาท เมื่อเทียบกับ 450.36 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2563 ส่วนใหญ่จากที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่เพิ่มขึ้นตามการขยายโครงข่าย
- **ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น(สุทธิ)** เพิ่มขึ้นเป็น 49.50 พันล้านบาท เมื่อเทียบกับ 48.76 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2563 ตามการขยายตัวของธุรกิจต่อเนื่อง
- **ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (สุทธิ)** เพิ่มขึ้นเป็น 169.53 พันล้านบาท เมื่อเทียบกับ 159 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2563 จากการขยายโครงข่ายและการให้บริการอย่างต่อเนื่อง
- **สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ)** ลดลงเป็น 119.76 พันล้านบาท เมื่อเทียบกับ 123.35 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2563 จากการตัดจำหน่ายใบอนุญาตใช้งานคลื่นความถี่ในระหว่างงวด

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

- **หนี้สินรวม** เพิ่มขึ้นเป็น 383.54 พันล้านบาท เมื่อเทียบกับ 370.46 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2563 จากเจ้าหนี้การค้าและเงินกู้ยืมระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันเพื่อสนับสนุนการขยายตัวของธุรกิจ
- **เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น** เพิ่มขึ้นเป็น 95.16 พันล้านบาท เมื่อเทียบกับ 82.39 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2563 ตามการขยายตัวของธุรกิจ
- **หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยจ่าย** (ประกอบด้วยเงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะยาว ไม่รวมหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน) ลดลงร้อยละ 4.00 จาก ณ สิ้นปี 2563 เป็น 110.95 พันล้านบาท จากการจ่ายคืนหุ้นกู้ที่ถึงกำหนดชำระ
- **ส่วนของผู้ถือหุ้น** ของกลุ่มบริษัทฯ เป็น 72.38 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 9.41 จาก ณ สิ้นปี 2563 เนื่องจากผลขาดทุนสุทธิในระหว่างงวด

สภาพคล่องและแหล่งเงินทุน

งบการเงินรวม	30 กันยายน	30 กันยายน
หน่วย : ล้านบาท	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2563
งบกระแสเงินสดรวม		
กระแสเงินสดได้มาจาก (ใช้ไปใน)กิจกรรมดำเนินงาน	28,805.48	22,639.98
กระแสเงินสดได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	(32,007.16)	(44,807.84)
กระแสเงินสดได้มาจากกิจกรรมจัดหาเงิน	2,307.24	(9,777.41)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	(894.43)	(31,945.27)
ยอดยกมาต้นงวด	9,584.40	46,715.57
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน	6.54	16.81
ยอดเงินคงเหลือสิ้นงวด	8,696.50	14,787.12

- **กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน** เป็น 28.80 ล้านบาท ณ สิ้น 30 กันยายน ปี 2564 ซึ่งปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีก่อน เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ EBITDA ที่เติบโต
- **กระแสเงินสดที่ใช้ไปสุทธิจากกิจกรรมลงทุน** ลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อนเป็น 32.01 พันล้านบาท ณ สิ้น 30 กันยายน ปี 2564 ส่วนใหญ่จากเงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเพื่อการชำระค่าใบอนุญาตคลื่นความถี่ลดลงจากปีก่อน
- **กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน** ณ สิ้น 30 กันยายน ปี 2564 เป็น 2.31 พันล้านบาท เทียบกับ ลบ 9.78 พันล้านบาทในช่วงเดียวกันของปีก่อน จากเงินสดรับจากเงินกู้ยืมจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันเพิ่มขึ้น

➤ **การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ**

- **อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร** กลุ่มบริษัทฯ มีอัตรากำไรขั้นต้นในไตรมาส 3 ปี 2564 ปรับตัวดีขึ้นเป็นร้อยละ 20.52 เมื่อเทียบกับร้อยละ 17.98 ของไตรมาสเดียวกันในปีก่อนและร้อยละ 20.45 ในไตรมาสก่อน เกิดจากการมุ่งเน้นบริหารค่าใช้จ่ายให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- **อัตราส่วนสภาพคล่อง** เป็น 0.56 เท่า ณ สิ้นไตรมาส 3 ปี 2564 ลดลงเมื่อเทียบกับ 0.57 เท่าในไตรมาสเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากหนี้สินหมุนเวียนที่เพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่จากเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของธุรกิจ
- **อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น** เพิ่มขึ้นเป็น 5.30 เท่า ณ สิ้นไตรมาส 3 ปี 2564 เมื่อเทียบกับ 4.33 ของช่วงเดียวกันในปีก่อนและ 5.09 ณ สิ้นไตรมาสก่อน โดยมีหนี้สินเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของธุรกิจ

ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทฯ สามารถชำระหนี้สินและปฏิบัติตามข้อผูกพันตามสัญญาทางการเงิน โดยหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยจ่ายของกลุ่มบริษัทฯ เป็นการระดมทุนผ่านการออกและเสนอขายหุ้นกู้ กลุ่มบริษัทฯ มีการค้ำประกันถึงวินัยทางการเงิน

อย่างเคร่งครัดและมีทางเลือกในการจัดหาแหล่งเงินทุนเพิ่มเติมที่นอกเหนือจากตลาดตราสารหนี้ เช่น กระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่เพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของธุรกิจ เงินปันผลรับ และการขายสินทรัพย์เข้ากองทุนรวม โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมดิจิทัล (DIF) เป็นต้น

- **อัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้** อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย (Interest Coverage Ratio) ของกลุ่มบริษัทฯ เป็น 3.60 เท่า ณ สิ้นไตรมาส 3 ปี 2564 ปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับ 3.10 ของช่วงเดียวกันในปีก่อน ตาม EBITDA ที่เติบโตขึ้น ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทฯ สามารถชำระหนี้สินและปฏิบัติตามข้อผูกพันตามสัญญาทางการเงินตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น
- **อัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ (cash basis)** ของกลุ่มบริษัทฯ เป็น 6.49 เท่า ณ สิ้นไตรมาส 3 ของปี 2564 เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับ 6.18 เท่า ณ สิ้นไตรมาส 3 ปี 2563 และ 5.72 เท่า ณ สิ้นไตรมาสก่อน เนื่องจากกระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่ปรับตัวดีขึ้น
- **อัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยที่ครบกำหนดภายใน 1 ปี ต่อหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยทั้งหมด** เป็น 0.24 เท่า ณ สิ้นไตรมาส 3 ปี 2564 ลดลงเมื่อเทียบกับ 0.30 ณ สิ้นไตรมาส 2 ปี 2564 และ ณ สิ้นไตรมาส 3 ปี 2563 ตามงวดการครบกำหนดชำระ
- **อัตราส่วนเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินต่อหนี้สินรวม** ณ สิ้นไตรมาส 3 ปี 2564 เท่ากับ 0.02 จากตัวแปลงเงินของสถาบันการเงิน

➤ **ปัจจัยที่อาจมีผลต่อฐานะการเงินหรือการดำเนินงานของบริษัทฯ ในอนาคต**

ในไตรมาส 3 ปี 2564 และ 9 เดือนแรกของปี 2564 อุตสาหกรรมโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทยยังได้รับผลกระทบต่อเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 โดยเฉพาะมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดที่เข้มงวดมากขึ้นในไตรมาส 3 และสภาพเศรษฐกิจในประเทศที่ส่งผลให้การใช้จ่ายของผู้บริโภคชะลอตัวและกิจกรรมในประเทศที่ลดลง กัดดันรายได้ในกลุ่มลูกค้าระบบเติมเงิน สภาวะการแข่งขันของตลาดบริการรายเดือนค่อนข้างทรงตัว ขณะที่ตลาดบริการเติมเงินยังคงมีการแข่งขันที่สูง โดยผู้ให้บริการมีการนำเสนอแพ็คเกจความเร็วคงที่แต่ปริมาณดาต้าไม่จำกัด (fixed-speed unlimited data) สำหรับกลุ่มราคาระดับล่าง พ่วงกับการให้บริการโทรฟรีในแพ็คเกจเดียวกัน เพื่อบรรเทาผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ซึ่งยังคงกดดันความสามารถในการใช้จ่ายใช้สอยของผู้บริโภค ทั้งนี้ โทรมูฟ เอช มีจำนวนผู้ใช้บริการรายใหม่สุทธิ 318.8 พันรายในไตรมาส 3 ปี 2564 ขยายฐานผู้ใช้บริการเป็น 32.0 ล้านราย แบ่งเป็นกลุ่มลูกค้าระบบเติมเงิน 21.2 ล้านรายและกลุ่มลูกค้าระบบรายเดือน 10.8 ล้านราย มีรายได้เฉลี่ยต่อผู้ใช้บริการรวมต่อเดือน (Blended ARPU) เป็น 205 บาท นอกจากนี้ ความพร้อมด้านเครือข่าย 5G ของโทรมูฟ เอช ที่มอบประสบการณ์การใช้งานที่ดีและครอบคลุมสูงสุดทั่วประเทศ โดยให้บริการแล้วทั้ง 77

จังหวัด ครอบคลุมมากกว่าร้อยละ 98 ของประชากรในกรุงเทพฯและพื้นที่โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) รวมถึงจำนวนดีไวซ์ 5G และ IoT ที่กำลังจะออกสู่ตลาดและมีราคาที่สามารถเข้าถึงได้เพิ่มมากขึ้น ประกอบกับคอนเทนต์และสื่อบันเทิงที่หลากหลายของกลุ่มธุรกิจ จะช่วยหนุนการเติบโตของบริการ 5G และเพิ่มการเข้าถึงในวงกว้างมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ โทร มูฟ เอช ยังเดินทางขยายพันธมิตรทางธุรกิจระดับโลกอย่างต่อเนื่อง อาทิ ความร่วมมือกับ TikTok พันธมิตรแพลตฟอร์มวิดีโอสั้นชั้นนำ และ Nonvoice Alive ผู้ให้บริการแอปพลิเคชัน 5G และเทคโนโลยี AR เสมือนจริงจากสหรัฐอเมริกา นับเป็นการเพิ่มสิทธิพิเศษสำหรับลูกค้าโทร ในขณะที่เดียวกัน โทร มูฟ เอช เดินทางสร้างการเติบโตด้วยบริการ 5G และโซลูชันสำหรับภาคธุรกิจที่หลากหลาย อุตสาหกรรม ซึ่งมีศักยภาพการเติบโตที่สูง อาทิ Smart Factory ที่ติดตั้งแบบ Private Network, smart hospital ผ่านแพลตฟอร์ม 5G MEC (Multi-Access Edge Computing) และ smart farm ด้วยการใช้โดรน โทร มูฟ เอช จะเดินทางให้ความสำคัญกับคุณภาพโครงข่ายและบริการที่ครอบคลุม พร้อมเพิ่มมูลค่าผ่านคอนเทนต์ที่ตรงตามความต้องการและไลฟ์สไตล์ของลูกค้าอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนแนวโน้มการใช้งานและดีไวซ์ 5G ที่จะทยอยออกสู่ตลาดมากขึ้น พร้อมการขยาย ecosystem อย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยสร้างการเติบโตให้ โทร มูฟ เอช ท่ามกลางอุตสาหกรรมโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีจำนวนผู้ใช้งานสูงอยู่แล้วในปัจจุบัน

การแข่งขันในอุตสาหกรรมโทรคมนาคมในประเทศไทย รวมถึงความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมผู้บริโภคและเทคโนโลยีที่มีการใช้งานธุรกรรมและบริการดิจิทัลมากขึ้น เป็นปัจจัยที่อาจมีผลต่อการดำเนินงานหรือฐานะทางการเงินในอนาคตของกลุ่มบริษัทฯ ทั้งนี้ ความมุ่งมั่นของกลุ่มบริษัทฯ ในการนำเสนอสินค้าและบริการที่ตอบโจทย์ความต้องการของลูกค้าในยุคดิจิทัล ได้ดียิ่งขึ้น การผสานบริการและสิทธิประโยชน์หลากหลายภายใต้กลุ่มธุรกิจ การมีพันธมิตรที่แข็งแกร่งด้านช่องทางขายทั่วประเทศ รวมถึงโอกาสในการเติบโตจากการรุกการขายไปยังพื้นที่ซึ่งกลุ่มบริษัทฯ ยังมีส่วนแบ่งตลาดไม่สูงนัก น่าจะส่งผลให้กลุ่มบริษัทฯ เติบโตได้อย่างต่อเนื่อง